

fig fra de almindelige Lærere og give de Lærere, som staa under dem, et daarligt Eksempel. Derfor kunde jeg ønske, at denne Tendens ikke udviklede sig mere, men maatte aftage. Og dernæst have Overlærerne i de senere Aar begyndt at sondre sig ud som en særegen Klasse, der skal holde sine Møder rundt omkring, og det skal være lukkede Møder, og lukkede Møder er jeg i det hele taget en Hader af. Hvorfor Overlærerne skulle lukke sig inde paa lukkede Møder, hvilke Hemmeligheder de der have at forhandle, ved jeg naturligvis ikke, men der maa naturligvis være noget, hvorefter de skulle forhandle, som de ikke kunne være bekendt at komme frem for Offentligheden med. Jeg paataaler disse to Ting, fordi jeg anser det for uheldigt, at de ere komne ind i Overlærerverdenen. Jeg ønsker ikke at bestøre deres Løn, jeg ønsker tværtimod, at den Løn, som er foreslaet i Lovforslaget, bevares, men jeg kunde ønske, at dette Aar Misbrug igen kunde forsvinde fra Overlærerinstitutionen. — Jeg har været med til et ganske lille bestedent Lønningstillæg i Lønstalaen, og det gælder Andenlærerne ude paa Landet. Andenlærerne ere jo en Institution, som ikke skulde være livsvarig; de paagældende skulle ikke for Livstid blive sidde i Andenlærerembeder; men det hænder nu og da, at en Andenlærer kan blive hængende ved et Embede, og det kan hænde uden egen Skyld for hans Vedkommende. Hvis det er Tilfældet, skal en saadan stakkels Mand altsaa lige frem sidde og sulke, thi det højeste, han kan naa, er jo efter Forslaget vist 900 eller 1,100 Kr. Jeg har derfor tilladt mig at stille et Vædringsforslag, der gaar ud paa, at Andenlærerne efter 16 Aars Tjeneste skulle have et Lønningstillæg paa 200 Kr., og efter 20 Aars Tjeneste et yderligere Lønningstillæg paa 200 Kr., saa at en saadan Andenlærer vil kunne komme op paa en Løn af indtil 1,300 eller 1,500 Kr. efter den Begyndelsesløn, den vedkommende Kommune har fastsat. Det er en Vædring, som ikke kan have stor økonomisk Betydning for Staten, thi det kan naturligvis ikke komme til at dreje sig om overordentlig mange Lærere, og skulde det komme til at dreje sig om mange, vil jeg sige: ja, saa er det godt, at denne Bestemmelse er bleven sat ind i Loven. — Dernæst er der fra Udvalgets Side foretaget en Bestæring af Forstelærerembederne paa Landet. Denne er jo ganske vist ikke saa stor, men er dog 100 Kr., og det er en Bestæring, som kommer til at ramme dem efter 20 Aars Tjeneste, naar de ere blevne temmelig gamle Folk, hvis Børn netop ere naaede til den

Alder, da de kræve betydelige Udgifter fra Forældrenes Side. Jeg tror derfor, at i den Alder vil denne Bestæring af 100 Kr. blive ret søkelig for mange Lærersfamilier. Der er ogsaa en anden Grund, hvorefter jeg meget er imod denne Bestæring, og det er den, at naar Staten viser dette Eksempel at skære af i Toppen, finde Kommunerne let paa at søge ogsaa at skære af fra neden ved at benytte sig af den Bestemmelse, som er sat ind i Loven om, at man kan komme 100 Kr. ned under den Sum, som ellers er foreskrevet fra Ministeriets Side. Det er dette flette Eksempel, jeg helst vilde have, at man skulde undgaa, og derfor vil jeg foreslaa det høje Ting at stemme imod denne Vædring. — Paa et andet væsentlig Punkt er der ogsaa foreslaaet en Bestæring af Lærernes Lønninger, nemlig med Hensyn til Haverne. Den højtærede Minister har jo foreslaaet, at der til et Skolelærerembede skulde være en Have paa 4 Sdr. Land, og jeg synes ikke, at man kan sige, at det er nogen overordentlig stor Have; naar Lærerne ikke skulle have anden Jord, synes jeg, at 4 Sdr. Land er det mindste, der bør være ved en Skole. Jeg tænker mig nemlig, at der ved en saadan Skole ikke alene skal være et Stykke med Kartofler paa den ene Side, og et Stykke med Kaaal paa den anden Side, men jeg kunde ønske, at der var en Smule FrugtHave, og at der i det hele taget blev plantet lidt ved Skolen, saaledes at den kunde faa et venligt og smukt Udseende. Men naar Haven skal indskrænkes til 2 Sdr. Land, ere Lærerne nødt til at anvende omtrent det hele til Køkkenhave, og det mener jeg ikke, at vi skulle tvinge dem til. Det er dog egentlig smaaligt, kunde jeg fristes til at sige, at ville indskrænke Haven til 2 Sdr. Land. Lad os tænke os, at man skal bygge en ny Skole og købe Grund, hvor meget koster man saa 2 Sdr. Land? Det kan vel ikke blive stort over 200 Kr., naar de skulle købes, og 200 Kr.'s Udgift een Gang for alle for en Kommune synes jeg dog, at der ingen Grund er til at være bange for at bringe som Offer, naar man kan gavne Lærerne betydelig derved. — Jeg kommer dernæst til Vædring Nr. 58, som vedrører de flydende Skolepenge. Skolepengesystemet har jo været kendt lige siden 1856, men denne Form vil jo, hvis den bliver gennemført, være noget helt nyt. Naar man vil have disse flydende Skolepenge indført, er Grunden naturligvis den, at man gerne vil gøre noget for Fristolen, og saa maa Folketolen se at bøje sig over for den. Jeg har ikke det mindste imod, at Befolkningen skal have Haand i Haand med